ΞΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΤΟΥ HENRI DUVERNOIS

ΤΙ ΕΠΑΘΑ!...

(Μονόλογος γιὰ νέον κύριο)

Τί ἔπαθα!... Τί ἔπαθα!... Εἶνε φοβερὸ αὐτὸ ποὺ **ἔπαθα. Δὲν** μπορεῖτε νὰ φαντασθῆτε τί μοῦ συνέβη ἀκριβῶς, καὶ πῶς ἐγὼ ὁ ἴδιος εἶμαι ὁ αἴτιος τῆς δυστυχίας μου.

Ἄχ, κυρίες μου καὶ κύριοί μου, μὴν ἀφήσετε ποτὲ νὰ σᾶς κυριεύσῃ ἡ ζήλεια! Δὲν ξέρετε ὥς ποῦ μπορεῖ νὰ σᾶς παρασύρῃ. Ἐμένα ἡ ζήλεια μου, ἡ φοβερή μου ζήλεια, μ' ἔκανε τόσο δυστυχισμένο!

Παντρεύτηκα ἀπὸ ἔρωτα μόλις ἕνα χρόνο πρίν. Καὶ ἤμουν τόσο εὐτυχισμένος. Ἡ γυναῖκα μου φαινόταν νὰ μ' ἀγαπάῃ ὅσο τὴν ἀγαποῦσα κι' ἐγώ. Καὶ συμφωνούσαμε σὲ ὅλα. Μόνο ποὺ ἐκείνη ἦταν πολὺ ρωμαντική, πολὺ ποιητική, καὶ τῆς ἄρεσε νὰ διαβάζῃ στίχους τοῦ Λαμαρτίνου καὶ τοῦ Μυσσέ, ἐνῶ ἐγὼ καταγινόμουν μὲ τὶς πεζὲς κάπως δουλειές μου, μὲ τὰ μαθηματικὰ καὶ τοὺς λογαριασμούς. Πρέπει νὰ ξέρετε ἀκόμα, ὅτι ἡ γυναῖκα μου εἶνε πολὺ ὥμορφη, κι' ὁ ἄντρας μιᾶς πολὺ ὥμορφης γυναίκας, δὲν μπορεῖ νὰ εἶνε καὶ πολὺ ἥσυχος γιὰ τὴν εὐτυχία του. Ἡ Μάρθα μου ὅμως φαινόταν πολὺ ἐρωτευμένη μαζύ μου καὶ ἤξερε νὰ ἀποκρούῃ μὲ χαριτωμένη ἐπιτηδειότητα ὅλες τὶς τολμηρὲς κάποτε φιλοφρονήσεις, τῶν διαφόρων θαυμαστῶν της.

Μιὰ μέρα ὅμως, πῆρα ἕνα ἀνώνυμο γράμμα ποὺ ἔλεγε:

«Κύριε. Ἐνῶ ἐσεῖς ὅλη τὴν ἡμέρα καταγίνεστε μὲ τὰ ἔγγραφα καὶ τοὺς ἀριθμούς, ἡ θελκτική σας κυρία δὲν χάνει τὸν καιρὸ της καὶ δὲν σᾶς σκέπτεται καθόλου. Ξέρει νὰ διασκεδάζῃ ὅπως τῆς ἀξίζει. Εἶστε ἕνας τυφλός, σᾶς λυπᾶμαι πολύ, καὶ θέλω νὰ σᾶς ἀνοίξω τὰ μάτια. Προσέξτε...»

Αὐτὰ ἔλεγε τὸ ἀνώνυμο γράμμα, κυρίες μου καὶ κύριοί μου. Ἕνα γράμμα κουταπόνηρο καὶ σχεδὸν ἀσυνάρτητο. Μιὰ ἀόριστη κατηγορία, μιὰ συκοφαντία ἀβάσιμη.

Ἔπρεπε νὰ τὸ σχίσω ἀμέσως αὐτὸ τὸ γράμμα, νὰ μὴ δώσω καμμιὰ σημασία στ' ἀνανδρα λόγια του. Δὲν εἶν' ἔτσι; Κι' ὅμως, τὸ συχαμερὸ αὐτὸ γράμμα ἔκανε νὰ θεριέψῃ μέσα μου ὁ δαίμων τῆς ζήλειας καὶ τῆς ὑποψίας. Καὶ μόλις τὸ βράδυ ἐπέστρεψα στὸ σπίτι μου, ρώτησα ἀνήσυχος τὴν γυναῖκα μου:

—Ποῦ ἦσουν σήμερα;

Ἐκείνη γέλασε καὶ εἶπε:

—Πῆγα σὲ μιὰ διάλεξι γιὰ τὸν Ζὰν Μωρεάς.

—Καὶ ὕστερα;

—Ὕστερα πῆγα νὰ ἰδῶ τὴν φίλη μου Ἀδέλα.

—Καὶ ὕστερα;

—Ὕστερα ἦρθα ἐδῶ.

—Λὲς ἀλήθεια;

Τότε ἡ Μάρθα θύμωσε κι' ἔφυγε γρήγορα ἀπὸ μπροστά μου.

Αὐτὸ ἔκανε τὶς ὑποψίες μου νὰ γίνουν ἀκόμα πιὸ βάσιμες.

Γιατί θύμωσε ἔτσι ἡ Μάρθα; Ἦταν ἔνοχη λοιπόν; Ἔτσι ἔχασα τὴν ἡσυχία μου. Ζήλευα φοβερὰ τὴν γυναῖκα μου. Τῆς ἔκανα κάθε τόσο σκηνές. Τὴν ρωτοῦσα ἀγριεμμένος:

—Ποῦ ἦσουν; Ποῦ θὰ πᾶς; Τί ἔκανες; Τί συλλογίζεσαι;

Ἄχ, γιατὶ νὰ λάβω ὑπ' ὄψι μου τὸ ἀπαίσιο ἐκεῖνο γράμμα; Γιατί νὰ μὴ σκεφτῶ ἀμέσως ὅτι μοῦ τὸ εἶχε στείλει κάποιος ἀπὸ τοὺς περιφρονημένους θαυμαστὰς τῆς Μάρθας, γιὰ νὰ τὴν ἐκδικηθῆ;

Ἀλλοίμονο!... Εἶχα μέσα μου ἐξ ἀρχῆς τὸ φεῦδι τῆς ζήλειας καὶ τὸ γράμμα ἐκεῖνο ἦταν μιὰ ἀφορμή, γιὰ νὰ θεριέψῃ μέσα μου τὸ φριχτὸ κακό.

Ὁμολογῶ ὅτι μὲ τὴν τρομερή μου ζήλεια καὶ τὴν ἀπαίσια καχυποψία μου, εἶχα καταστήσει ἀνυπόφορη τὴν ζωὴ τῆς Μάρθας.

Μὰ δὲν μποροῦσα καὶ νὰ τὴν συλλάβω ἐπ' αὐτοφώρῳ, δὲν μποροῦσα νὰ πῶ μὲ βεβαιότητα:

—Μ' ἀπατάει! Αὐτὸς εἶνε ὁ φίλος της...

Κι' ἀποφάσισα πλέον νὰ καταφύγω σ' ἕνα γραφεῖο πληροφοριῶν, εἰδικὸ γιὰ ζητήματα σὰν τὸ δικό μου. Καὶ τὸ γραφεῖο αὐτὸ ἀνέθεσε σ' ἕνα πεπειραμένο ντέτεκτιβ νὰ παρακολουθῆ τὴν γυναῖκα μου. Ἐννοεῖται ὅτι πλήρωσα ἀδρὰ γι' αὐτό, πολὺ ἀδρὰ μάλιστα. Ἀλλὰ θὰ ἔδινα κι' ὅλη μου τὴν περιουσία γιὰ νὰ μπορέσω ν' ἀνακαλύψω ἂν πραγματικὰ μ' ἀπατάει, καὶ μὲ ποιόν, ἡ γυναῖκα μου.

Ὁ ντέτεκτιβ, ἦταν ἕνας ξεπεσμένος ἀριστοκράτης, πολὺ χαριτωμένος καὶ κομψός, μὲ χλωμὸ πρόσωπο καὶ μαῦρα μαλλιὰ καὶ μάτια καὶ μὲ πολὺ εὐγενικὸ ἐξωτερικό. Ἦταν δὲ προωρισμένος ἀπὸ τὸ γραφεῖο γιὰ νὰ παρακολουθῆ τὶς κυρίες τῆς ἀριστοκρατίας.

Κάθε τόσο πήγαινα στὸ γραφεῖο καὶ ρωτοῦσα, γεμᾶτος ἀγωνία:

—Τί νέα;

—Τίποτα ἀκόμα, μοῦ ἀπαντοῦσαν. Ὁ ντέτεκτιβ μας παρακολουθεῖ τακτικὰ τὴν κυρία σας, ἀλλὰ δὲν μπόρεσε νὰ ἐξακριβώσῃ τίποτα ἀκόμα τὸ ὁριστικό.

Ἐν τῷ μεταξὺ ἡ Μάρθα χλώμιαζε, ἀδυνάτιζε, φαινόταν ἀφηρημένη, θύμωνε μὲ τὸ παραμικρό, ταραζόταν, ἔκλαιγε. Καὶ δὲν ἤθελε νὰ δεχτῆ οὔτε ἕνα φίλημά μου.

Ἦταν φανερὸ πειά, ὅτι ἡ Μάρθα ἦταν ἐρωτευμένη. Μὰ μὲ ποιόν; Δὲν μποροῦσα νὰ καταλάβω. Καὶ ὁ ντέτεκτιβ ἔτρεχε ἄδικα ξοπίσω της. Δὲν μποροῦσε, καθὼς ὁμολογοῦσε κι' ὁ ἴδιος, νὰ συλλάβῃ τὸ ἄπιαστο πουλί, τὴ γυναῖκα μου.

Ἕνα βράδυ ἡ Μάρθα ἦταν τόσο δυθυμισμένη σὲ σκέψεις, τόσο ὀνειροπαρμένη, ποὺ δὲν βάσταξα καὶ τῆς εἶπα:

—Εἶσαι ἐρωτευμένη!... Τὸ ξέρω...

—Μάλιστα, μοῦ εἶπε θαρρετὰ ἡ Μάρθα. Εἶμαι ἐρωτευμένη!...

—Ἄ, ἔτσι φώναξα. Ὁμολογεῖς ὅτι εἶσαι ἐρωτευμένη; Ἀθλία!... Τόλμησε νὰ πῆς καὶ μὲ ποιόν....

Τότε ἡ Μάρθα, μὲ τὸ πρόσωπο φωτισμένο ἀπὸ μιὰ οὐράνια ἔκστασι, μοῦ εἶπε:

—Εἶνε τώρα ἕνας μῆνας, ποὺ μὲ παρακολουθεῖ ἕνας θαυμάσιος νέος, μὲ μπὲζ κοστοῦμι, μὲ χλωμὸ πρόσωπο καὶ μαῦρα μαλλιὰ καὶ μάτια. Μοιάζει σὰν ποιητής. Ἔχει ἕνα ὕφος τόσο ρωμαντικό! Εἶνε ὁ τύπος ποὺ μοῦ ἀρέσει... Μὲ κυττάζει ἀπὸ μακρυά, σὰν εἴδωλο. Μὲ παρακολουθεῖ παντοῦ, ὅπου πάω, καὶ μὲ περιμένει, ὅσο κι' ἂν ἀργήσω, σὰν πιστὸ σκυλί. Ναί, καὶ μὲ τὴ βροχή, καὶ μὲ τὰ χιόνια, μὲ περιμένει πάντα στὸ δρόμο. Ἀκριβῶς μιὰ τέτοια ἀγάπη ὀνειρευόμουνα. Ἐσὺ καταγίνεσαι πολὺ μὲ τοὺς λογαριασμούς σου, καὶ δὲν νοιώθεις τὴν ποίησι. Ἔπειτα, ἡ φοβερή σου ζήλεια μ' ἔχει ἐκνευρίσει σὲ μεγάλο βαθμό, τελειωταῖα. Μοῦ χρειαζόταν μιὰ παρηγοριά, ἕνας νέος ἔρωτας. Ἡ καλή μου Μοῖρα μοῦ τὸν ἔστειλε. Καί, ξέρεις, ὁ καϋμένος μου ὁ ποιητὴς — εἶμαι βέβαιη πὼς θὰ εἶνε ποιητὴς — δὲν τολμοῦσε νὰ μοῦ μιλήσῃ καθόλου. Ἐγὼ ὅμως, συγκινημένη ἀπὸ τὴν ἄφωνη λατρεία του, τοῦ μίλησα πρωτή. Καὶ τοῦ ὥρισα ἐγὼ ἡ ἴδια ραντεβοῦ. Μάλιστα... Πάει πειά... Δὲν σοῦ εἶμαι πιστή. Καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶμαι καμωμένη γιὰ νὰ ὑποκρίνωμαι, σοῦ τὸ λέω ρητῶς: Θὰ χωρίσωμε, καὶ θὰ πάρω τὸν ποιητή μου!...

Καταλάβατε τί ἔπαθα, κυρίες μου καὶ κύριοί μου; Ἡ γυναῖκα μου ἐρωτεύθηκε τὸν ντέτεκτιβ... Ἐγὼ ὁ ἴδιος, ὁ βλακέντιος, τὸν ἐπάσαρα στὴ γυναῖκα μου. Ἐγὼ ὁ ἴδιος τῆς ἔστειλα ἕνα φίλο. Τί ἔπαθα!... Τί ἔπαθα, ὁ γρουσούζης!...

Τοῦ κάκου τὰ εἶπα ὅλα στὴ Μάρθα, τοῦ κάκου τῆς ἐξήγησα ὅτι ὁ «ποιητὴς» δὲν ἦταν ποιητής, ἀλλὰ ἕνας ντέτεκτιβ, πληρωμένος ἀπὸ μένα γιὰ νὰ τὴν κατασκοπεύῃ...

Ἡ Μάρθα δὲν θέλησε νὰ τὸ πιστέψῃ.

Τί φοβερό!... Φαίνεται ὅτι καὶ ὁ ἄθλιος ὁ ντέτεκτιβ ἐρωτεύθηκε στὸ τέλος τὴ Μάρθα. Καὶ ἡ Μάρθα ζητάει ἐπιμόνως διαζύγιο ἀπὸ μένα, γιὰ νὰ πάρῃ τὸν «ποιητή» της.

Καὶ φαίνεται ὅτι ὁ ἄθλιος αὐτὸς ἀγαπάει πραγματικὰ τὴν ποίησι, ὅσο δὲν τὴν ἀγαπῶ ἐγώ, καὶ γράφει καὶ στίχους. Εἶνε τὸ ἰδεῶδες τῆς Μάρθας... Τί ἔπαθα!... Θεέ μου, τί ἔπαθα!...

ΕΡΡΙΚΟΣ ΝΤΥΒΕΡΝΟΥΑ

ΤΑ ΕΥΘΥΜΑ

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ

Στὸ δικαστήριο:

Ὁ πρόεδρος.— Κατηγορούμενε, ὁμολογεῖς τὸ ἔγκλημά σου;

Ὁ κατηγορούμενος.—Ἀρνοῦμαι.

Ὁ πρόεδρος.— Ἂν ἀρνηθῆς καὶ δεύτερη φορὰ... ξέρεις πολὺ καλὰ ὅτι δυὸ ἀρνήσεις κάνουν μιὰ κατάφασι.

Ὁ κατηγορούμενος.—Τότε ἀρνοῦμαι... τρεῖς φορές!

* * *

Σὲ κάποια συναναστροφὴ μιλοῦσαν γιὰ τὴν νεκρανάστασι τοῦ Λαζάρου:

—Δυστυχῶς στὶς ἡμέρες μας τέτοια θαύματα δὲν γίνονται, λέει κάποιος.

—Εὐτυχῶς θὰ θέλατε νὰ πῆτε, παρετήρησε τότε εἰρωνικὰ ἕνας γιατρός. Γιατὶ ἡ ἐπιστήμη σήμερα προοδεύει τόσο πολύ...

—Καὶ σκοτώνει ἀσφαλῶς. Αὐτὸ δὲν θέλετε νὰ πῆτε, γιατρέ;

* * *

—Πῶς; Γράφετε λοιπὸν στίχους, γιατρέ μου;

—Κάπου-κάπου, κυρία μου. Ἔτσι γιὰ νὰ σκοτώνω τὴν ὥρα μου.

—Γιὰ νὰ σκοτώνετε τὴν ὥρα σας!... Μὰ δὲν ἔχετε πειά... πελάτες;...

γιὰ τοὺς ἄνδρες, ὑπάρχουν στὰ χρόνια μας καὶ γιὰ τὶς γυναῖκες, κι' ἔτσι, ἀφοῦ ἡ κατάστασις αὐτὴ θὰ ἐξακολουθήσῃ καὶ στὸ μέλλον, θὰ δοῦμε ἀσφαλῶς, ὕστερα ἀπὸ 60 χρόνια νὰ ἐλαττώνεται ὁ ἀριθμός τους σὲ καταπληκτικὸ βαθμό.

Κι' ἐπειδὴ τώρα ὁ καλὸς Θεὸς κάνει νὰ γεννοῦνται περισσότερα ἀγόρια ἀπὸ κορίτσια, ὅπως μᾶς βεβαιώνει ὁ Ἄγγλος διολόγος, μὲ τὴν πρόοδο καὶ τὴν τελειοποίησι τῆς παιδοκομίας, τὰ ἐγγόνια τῶν σημερινῶν νέων θὰ μείνουν δίχως ἄλλο γερονταπαλλήκαρα!...